

**T.C. ENERJİ VE TABİİ KAYNAKLAR
BAKANLIĞI**

**AVRUPA BİRLİĞİ / KATILIM ÖNCESİ MALİ
YARDIM ARACI (IPA)**

2018 ENERJİ SEKTÖR PROGRAMI

**FAZ 3 PROJESİ
(P173247)**

**ÇEVRESEL ve SOSYAL
TAAHHÜT PLANI**

NİSAN, 2023

ÇEVRESEL VE SOSYAL TAAHHÜT PLANI

1. Türkiye Cumhuriyeti (bundan sonra Alıcı olarak anılacaktır); Hibe Sözleşmesi'nde belirtildiği üzere, AB Katılım Öncesi Aracı (IPA) Enerji Sektörü Programı III. Aşama Projesini (Proje), Enerji ve Tabii Kaynaklar Bakanlığı (ETKB) aracılığıyla, uygulayacaktır. AB/IPA programı tarafından finanse edilen Proje için güven fonunun yöneticisi olarak hareket eden Uluslararası Yeniden Yapılanma ve Kalkınma Bankası (bundan böyle Banka olarak anılacaktır), söz konusu anlaşmada belirtildiği şekilde Proje için finansman sağlamayı kabul etmiştir.
2. ETKB aracılığıyla Alıcı; Projenin Çevresel ve Sosyal Standartlar (ÇSS'ler) ile bu Çevresel ve Sosyal Taahhüt Planına (ÇSTP) uygun olarak ve Banka tarafından kabul edilebilir bir şekilde yürütülmesini sağlayacaktır. ÇSTP, Hibe Sözleşmesinin bir parçasıdır. Aksi belirtilmedikçe, bu ÇSTP'de kullanılan büyük harfle yazılmış terimler, ilgili sözleşmede kendilerine atfedilen anlamlara sahiptir.
3. Yukarıdakilerle sınırlı olmaksızın, bu ÇSTP, Alıcının uygulayacağı veya gerçekleştirilmesini sağlayacağı önemli önlemleri ve eylemleri belirler. Eylemlerin ve önlemlerin zaman çerçeveleri, kurumsal, personel, eğitim, izleme ve raporlama düzenlemeleri ve şikayet yönetimi buna dahildir. ÇSTP ayrıca, Proje kapsamında benimsenecek ve uygulanacak çevresel ve sosyal (Ç&S) araçları da ortaya koyar; bunların tümü, ÇSS'lerle tutarlı, biçim ve içerik olarak ve bir şekilde önceden istişare ve açıklamaya tabi olacaktır. Banka tarafından kabul edilebilir. Kabul edildikten sonra, söz konusu E&S araçları, Banka'nın önceden yazılı mutabakatı ile zaman zaman revize edilebilir.
4. Banka ve Alıcı tarafından mutabakata varıldığı üzere; bu ÇSTP, Proje değişikliklerinin ve öngörülemeyen koşullara uygun yönetimini sağlamak üzere veya Proje performansına yanıt olarak Proje uygulaması sırasında gerekirse revize edilecektir. Bu gibi durumlarda; ETKB aracılığıyla Alıcı ve Banka, bu değişiklikleri yansıtacak şekilde aralarında imzalanan bir mektup yoluyla ÇSTP'yi güncellemeyi kabul eder. Alıcı, ETKB aracılığıyla güncellenmiş ÇSTP'yi derhal yayınlayacaktır.

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ/ OTORİTE
İZLEME VE RAPORLAMA			
A	<p>DÜZENLİ RAPORLAMA</p> <p>ÇSTP'nin uygulanması, ÇSTP kapsamında gerekli çevresel ve sosyalaraçlarının hazırlık ve uygulama durumu dahil, ancak bunlarla sınırlı olmamak üzere, Projenin çevresel, sosyal, sağlık ve güvenlik (ESHS) performansı hakkında düzenli izleme raporlarını hazırlamak ve Banka'ya sunmak, paydaş katılım faaliyetleri ve şikayet mekanizma(lar)ının işleyişi.</p>	<p>Yürürlük Tarihi'nden sonra başlayarak, Proje uygulaması boyunca Banka'ya yıllık raporlar sunma. Her rapor, (Yürürlük Tarihinden 30 gün sonraki ilk rapor da dahil olmak üzere) her raporlama döneminin bitiminden itibaren en geç otuz (30) gün içinde Banka'ya sunulacaktır.</p>	<p>ETKB Proje Uygulama Birimi (PUB)</p>
B	<p>OLAYLAR VE KAZALAR</p> <p>Cinsel sömürü ve suistimal vakaları da dahil olmak üzere; Proje ile ilgili çevre, etkilenen topluluklar, halk veya işçiler üzerinde önemli bir olumsuz etkisi olan veya olması muhtemel herhangi bir olayın veya ölüm, ciddi veya çoklu yaralanmayla sonuçlanan bir kazanın derhal Banka'ya bildirilmesi. Olayın veya kazanın kapsamı, ciddiyeti ve olası nedenleri hakkında yeterli ayrıntının, buna yönelik alınan veya alınması planlanan acil önlemlerin ve herhangi bir yüklenici ve/veya denetleyici firma tarafından uygun şekilde sağlanan bilgilerin belirtilmesi.</p> <p>Daha sonra, Banka'nın talebi üzerine, olay veya kaza hakkında bir rapor hazırlanması, sorunun çözülmesi ve tekrarının önlenmesi için her türlü önlemin teklif edilmesi.</p>	<p>Olay veya kazayı öğrendikten sonra en geç kırk sekiz (48) saat içinde Banka'ya haber verilmesi.</p> <p>Banka tarafından kabul edilebilir bir zaman çerçevesi içinde, Banka'ya müteakip rapor sunulması. Söz konusu raporların; kök neden analizini, alınan önlemleri ve tazmin tedbirlerini içermesi.</p>	<p>ETKB PUB</p>

ÖNLEMLER VE EYLEMLER	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ/ OTORİTE	
ESS 1: ÇEVRESEL VE SOSYAL RİSKLERİN VE ETKİLERİN DEĞERLENDİRİLMESİ VE YÖNETİMİ			
1.1	<p>ÖRGÜTSEL YAPI</p> <p>Projenin ÇSG risklerinin ve etkilerinin yönetimini desteklemek için nitelikli personel ve kaynaklarla ETKB Dış İlişkiler Genel Müdürlüğü bünyesinde bir Proje Uygulama Birimi (PUB) oluşturulması ve devamının sağlanması (<i>yani bir çevresel ve sosyal odak noktası atanması</i>)</p>	<p>Yürürlük Tarihinden önce Hibe Anlaşmasında belirtildiği şekilde, PUB oluşturulması ve Proje uygulaması boyunca devamının sağlanması. Yürürlük Tarihinden sonra en geç 30 gün içinde nitelikli çevresel ve sosyal odak noktasının atanması ve ardından Projenin uygulanması boyunca sürdürülmesi.</p>	ETKB
1.2	<p>YÜKLENİCİLERİN YÖNETİMİ</p> <p>İlgili çevresel ve sosyal araçları ve davranış kuralları da dahil olmak üzere ÇSTP'nin ilgili enstrümanlarının, satın alma belgelerinin ve sözleşme yapılan firmalarla yapılan sözleşmelerin ÇSHS şartnamelerine dahil edilmei. Daha sonra, sözleşme yapılan firmaların ve (varsa) alt yüklenicilerin, ilgili sözleşmelerin ESHS şartlarına uymasının sağlanması.</p>	<p>Tedarik belgelerinin ve ilgili sözleşmelerin sonuçlandırılmasından önce</p> <p>Proje uygulaması boyunca danışman firmaları denetlenmesi</p>	ETKB PUB
1.3	<p>TEKNİK DESTEK</p> <p>Proje kapsamındaki danışmanlıkların, çalışmaların (fizibilite çalışmaları, teknik tasarım vb. dahil), kapasite geliştirme, eğitim ve diğer teknik yardım faaliyetlerinin Banka tarafından kabul edilen (ESS'lerle genel olarak ve sektöre özel DB EHSG'leri ile uyumlu olan) şartnameye (ToR) uygun olarak yürütülmesinin sağlanması, Daha sonra ise bu tür faaliyetlerin çıktılarının şartnameye uygun olmasının sağlanması.</p>	Projenin uygulanması boyunca	ETKB PUB

ÖNLEMLER VE EYLEMLER	ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ/ OTORİTE
ESS 2: LABOR AND WORKING CONDITIONS		

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ/ OTORİTE
2.1	<p>İŞ YÖNETİM PROSEDÜRLERİ</p> <p>Aşağıdaki gerekliliklerden oluşan çalışma prosedürlerinin benimsenmesi ve uygulanması:</p> <ul style="list-style-type: none"> • ESS2 kapsamında tanımlandığı gibi; Proje çalışanlarının, ayrımcılık yapmama ve fırsat eşitliği, taciz etmeme ve örgütlenme özgürlüğü ilkelerine göre doğrudan Alıcı tarafından veya üçüncü taraflar aracılığıyla özellikle projeye ilgili olarak çalışmak üzere görevlendirilenlerin (doğrudan ve sözleşmeli çalışanlar) işe alınmasını, terfi ettirilmesini ve gerektiğinde işlerine son verilmesinin sağlanması. • Tüm Proje çalışanlarına istihdam şartları ve koşulları, ulusal çalışma ve istihdam kanunları kapsamındaki hakları (ücretlerin ve kesintilerin ödenmesi, dinlenme ve izin süreleri dahil) ile ilgili açık ve anlaşılır bilgi ve belgelerin sağlanması • İş yerinde (<i>konumları ne olursa olsun ve saha görevlendirmeleri dahil</i>) Sağlık Bakanlığı, DSÖ ve Dünya Bankası tarafından yayınlanan bulaşıcı hastalıklara (yani Covid-19 vb.) karşı korunma protokolleri gibi konularda yürütülmesi gereken görevleri ve etki azaltma önlemlerini içeren ESS2 ile uyumlu uygun iş sağlığı ve güvenliği (İSG) önlemlerinin alınmasının sağlanması • İşyerinde cinsel sömürü veya taciz ile ilgili uygulamalara karşı önlemleri belirleyen bir davranış kurallarının benimsenmesinin sağlanması ve bu tür davranışlara yanıt vermek için ülkede mevcut müracaat servislerinin yaygınlaştırılmasının sağlanması • ESS2 gereklilikleri ve yürürlükteki ulusal yasalar uyarınca çocuk işçiliği ve zorla çalıştırmanın engellenmesi ve yasaklanması 	Yürürlük tarihinden sonra en geç 30 gün içinde bu prosedürlerin kabul edilmesi ve ardından Proje boyunca uygulanması.	ETKB PUB

ÖNLEMLER VE EYLEMLER		ZAMAN ARALIĞI	SORUMLU KURULUŞ/ OTORİTE
2.2	<p>PROJE ÇALIŞANLARI İÇİN ŞİKAYET MEKANİZMASI</p> <p>Proje çalışanlarının, çalışma sorunları hakkında yönetimi hızlı bir şekilde bilgilendirmesi ve misilleme olmaksızın işyerindeki endişeleri ile işle ilgili konuları dile getirmesine olanak sağlamak için duyarlı bir Şikayet Mekanizması (ŞM) oluşturulması ve yürütülmesi.</p> <p>Proje çalışanları için ulusal yasalara uygun ve ESS2 ile tutarlı bir şikayet mekanizması oluşturulması ve yürütülmesi. ŞM'nin; cinsel sömürü veya taciz şikayetlerini de alacak ve yanıtlayacak şekilde uyarlanması, kolayca erişilebilir olması. ŞM'nin, ESS2 ve ulusal yasalara uygun olarak Proje çalışanları için derhal yayınlanması.</p>	Yürürlük Tarihinden sonra en geç 30 gün içinde işçiler için bir şikayet mekanizması oluşturulması ve ardından Proje boyunca bu mekanizmanın sürdürülmesi ve yönetilmesi.	ETKB PUB
ESS 3: KAYNAK VERİMLİLİĞİ VE KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ İLE YÖNETİMİ			
3.1	<p>KAYNAK VERİMLİLİĞİ VE KİRLİLİĞİN ÖNLENMESİ İLE YÖNETİMİ:</p> <p>Kaynak verimliliği ve kirlilik önleme hükümlerinin ilgili şartnamelere dahil edilmesinin sağlanması.</p> <p>Fizibilite çalışmaları ve diğer ilgili Proje faaliyetleri kapsamında; kaynak verimliliği ve kirlilik önleme ile yönetim önlemlerinin dahil edilmesinin ve uygulanmasının sağlanması.</p>	<p>Görev tanımlarının tamamlanmasından önce</p> <p>Proje uygulaması boyunca</p>	ETKB PUB
ESS 4: TOPLUM SAĞLIĞI VE GÜVENLİĞİ			
	Bu standart Proje ile ilgili değildir.		
ESS 5: ARAZİ EDİNİMİ, ARAZİ KULLANIMINA YÖNELİK KISITLAMALAR VE ZORUNLU YENİDEN YERLEŞİM			
	Bu standart Proje ile ilgili değildir.		
ESS 6: BİYOEÇEŞİTLİLİK KORUNMASI VE CANLI DOĞAL KAYNAKLARIN SÜRDÜRÜLEBİLİR YÖNETİMİ			
	Bu standart Proje ile ilgili değildir.		

ESS 7: YERLİ HALKLAR/SAHARA ALTI AFRİKA TARİHSEL OLARAK HİZMET ALMAYAN GELENEKSEL YEREL TOPLULUKLAR			
	Bu standart Proje ile ilgili değildir.		
ESS 8: KÜLTÜREL MİRAS			
	Bu standart Proje ile ilgili değildir.		
ESS 9: FİNANSAL ARACILAR			
	Bu standart Proje ile ilgili değildir.		
ESS 10: PAYDAŞ KATILIMI VE BİLGİ AÇIKLAMASI			
10.1	PAYDAŞ KATILIM PLANI HAZIRLANMASI VE UYGULANMASI Proje için, diğer hususların yanı sıra, paydaşlara zamanında, ilgili, anlaşılır ve erişilebilir bilgi sağlamak ve kültürel olarak uygun bir şekilde onlarla istişare etmek için önlemler içerecek olan, ÇSS10 ile tutarlı bir Paydaş Etkileşim Planı (PEP) kabul edilmesi ve uygulanması. (Manipülasyon, müdahale, zorlama, ayrımcılık ve korkutma içeremez)	PEP'in Yürürlük tarihinden sonra en geç 30 gün içinde kabul edilmesi ve Proje boyunca uygulanması.	ETKB PUB
10.2	PROJE ŞİKAYET MEKANİZMASI: ESS10 ile tutarlı bir şekilde, Proje ile ilgili isimsiz olarak iletilen endişeler ve şikayetler de dahil olmak üzere; tüm endişe/şikayetlerin hızlı ve etkili bir şekilde, kültürel olarak uygun ve Projeden etkilenen tüm tarafların kolayca erişebileceği şeffaf bir şekilde (hiçbir ücret ödmeden ve misilleme olmaksızın) alınması ve çözülmesini kolaylaştırmak için erişilebilir bir şikayet mekanizması oluşturulması. ŞM'nin duyurulması, sürdürülmesi ve işletilmesinin sağlanması. ŞM'nin; ilgili toplumsal cinsiyete dayalı şiddet hizmeti sağlayıcılarına güvenli, gizli ve mağdur merkezli bir şekilde yönlendirilmesi de dahil olmak üzere cinsel sömürü veya taciz şikayetlerini de alması, kaydetmesi ve onların çözümünü kolaylaştırması gerekmektedir.	ŞM'nin, Hibe Sözleşmesinin Yürürlük Tarihinden sonra en geç 30 gün içinde oluşturulması ve ardından mekanizmanın Proje boyunca sürdürülmesi ve çalıştırılması.	ETKB PUB

KAPASİTE DESTEĞİ (EĞİTİM)		
<p>PUB personeline, ilgili ETKB personeline ve ilgili paydaşlara aşağıda sıralanan konularda eğitim sağlanması:</p> <ul style="list-style-type: none">• Bankanın Çevresel ve Sosyal Çerçevesi• Projenin Paydaş Etkileşim Planı (PEP)• İş ve çalışma koşulları• Projenin çevresel ve sosyal yönlerinin izlenmesi ve raporlanması• Toplum sağlığı ve güvenliği (Cinsel taciz ve Covid-19 önleme tedbirleri)• Davranış kuralları• Gerektiğinde diğer ilgili konular.	Proje uygulaması boyunca	Dünya Bankası desteğiyle ETKB